

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://finarbitr.cz>

Navrhovatel

Instituce

Banka CREDITAS a.s.
IČO 634 92 555
Sokolovská 675/9
186 00 Praha 8

Č. j. FA/SR/PS/1150/2020 – 56

Praha 2. 9. 2021

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 17. 6. 2020 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o zaplacení úroku z peněžních prostředků na účtu č. ■ ve výši 0,8 % p. a. od 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020 a o nahrazení nemajetkové újmy ve výši 15.000 Kč, takto:

- I. **Řízení o návrhu navrhovatele, ■, se v části o zaplacení úroku z peněžních prostředků na účtu č. ■ ve výši 0,8 % p.a. od 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020, podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavuje.**
- II. **Návrh navrhovatele, ■, se ve zbývajících části podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.**

Odůvodnění:

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se v řízení před finančním arbitrem domáhá, aby mu Instituce zaplatila ušlý úrok z peněžních prostředků na spořicímu účtu, protože snížila roční úrokovou sazbu v době, kdy se zavázala, že roční úrokovou sazbu nebude měnit. Navrhovatel se současně domáhá, aby mu Instituce nahradila nemajetkovou újmu, kterou mu snížením roční úrokové sazby způsobila.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů řízení zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 22. 7. 2019 smlouvu o spořicímu účtu + (dále jen „Smlouva o spořicímu účtu“), na základě které Instituce zřídila a vedla pro Navrhovatele do 15. 4. 2020 účet č. ■ (dále jen „Spořicí účet“).

Smlouva o spořicímu účtu je smlouvou o účtu podle § 2662 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a současně je rámcovou smlouvou o platebních službách podle § 127 písm. a) zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), protože Instituce se zavázala provádět pro Navrhovatele platební transakce ve Smlouvě o spořicímu účtu předem neurčené. Smluvní vztah mezi Navrhovatelem a Institucí je vztahem mezi uživatelem platebních služeb a poskytovatelem platebních služeb.

Úkony poskytovatele platebních služeb, které se Spořicího účtu, resp. jeho vedení bezprostředně týkají (tedy i otázka úročení peněžních prostředků na Spořicímu účtu), mají

s poskytováním platebních služeb natolik úzkou souvislost, že pokud z nich vznikne spor, je dána také příslušnost finančního arbitra o nich rozhodnout. To znamená, že vedení Spořicího účtu ačkoli není samo o sobě platební službou, je s poskytováním platebních služeb natolik úzce spojeno, že spor z vedení Spořicího účtu je sporem při poskytování platebních služeb.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, tedy osobou oprávněnou mimo jiné poskytovat platební služby. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnil, že Instituce v předmětném smluvním vztahu vystupuje v postavení poskytovatele platebních služeb, považuje finanční arbitr Instituci za instituci ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr je tedy příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, protože se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

2 Podklady předložené Navrhovatelem

3 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že Instituce „ve svých tiskových zprávách a též i v e-mailové komunikaci garantovala úrokovou sazbu 1,6 % p.a. po dobu až do 30. června 2020“, přičemž „tento veřejný slib a garanci nedodržela a dokonce jej bez písemného oznámení porušila. Zničehonic jsem si počátkem dubna 2020 povšiml, že banka jednostranně změnila úrokovou sazbu z 1,6 % p.a. na 0,8 % p.a. Aniž by banka jakkoliv o tomto kroku informovala, změny se odehrály bez mého souhlasu a to jednostranně.“

Navrhovatel požaduje, „aby mi byla uznána úroková sazba 1,6 % p.a. a dále žádám, aby banka Creditas poskytla ušlý úrokový výnos, který ze dne na den snížila z 1,6 % p.a. na 0,8 % p.a. a mé vložené peníze takto úročila“ a současně se domáhá „zachování úrokové míry 1,6 % p.a. u banky Creditas, jak banka slibovala, abych mohl obnovit svůj vklad a ponechat úročit vklad nadále touto úrokovou sazbou.“

Navrhovatel následně v řízení před finančním arbitrem vznesl požadavek, aby „[...] mi bylo uznáno odškodnění za ušlý zisk a za čas, který jsem musel doposud věnovat celému tomuto sporu“, protože „[z] důvodu neustálých průtahů a dlouhých komunikací jsem se nemohl věnovat klientům, se kterými mám uzavřenou rámcovou smlouvu o podmínkách poskytování poradenských služeb“, když tento ušlý zisk vyčíslil jako „[p]očet hodin, které jsem nad celým tímto případem strávil, jsem vyčíslil na 20 hodin, tj. po bance Creditas požaduji částku za ušlý zisk ve výši: 30.000 Kč bez DPH, tj. 36.300 Kč s DPH.“

V reakci na opakované výzvy finančního arbitra, aby Navrhovatel doložil svůj nárok na náhradu ušlého zisku, Navrhovatel změnil svůj požadavek, že „v návaznosti na uznání nárok na způsobenou škodu „ušlého úroku“ ve výši 94,67 Kč přímo Bankou Creditas, která tím de facto potvrdila a uznala své pochybení, bych rád navrhl kompromisní způsob řešení tohoto sporu. V rámci úsudku ze zdravého rozumu, vstřícného kroku a morální újmy, která mi byla tímto způsobena, bych rád navrhl Bance Creditas uznání morální újmy ve výši 15.000

Kč (slovy patnáct tisíc korun českých)“, když „[j]ako kompromis navrhuji sníženou částku, oproti původně vznesenému nároku ušlého zisku.“

4 Podklady předložené Institucí

5 Tvrzení Instituce

Instituce nárok Navrhovatele odmítá a odkazuje, že „[k]e snížení základní úrokové sazby na Spořicí účet + byla Banka oprávněna dle odst. 2.5.4 VOP, a to s ohledem na snižování 2T repo sazby, přičemž ale byla zachována výška úrokového bonusu dle pravidel akce, a to včetně doby trvání této garance. Nelze připustit, aby Navrhovatelův nesprávný výklad pravidel akce mohl založit jakýkoli jeho nárok, když ustanovení těchto pravidel byla dodržena a marketingová prezentace akce byla v souladu s výše citovanou judikaturou. Navíc sám Navrhovatel inicioval zrušení Účtu k 15.4.2020 a vůbec jej nevyužíval, proto mu nemohl vzniknout ani nárok na jakýkoli ušlý úrok.“

Instituce odmítá, že sdělení, které nejpozději dne 31. 1. 2020 zveřejnila v sekci „Ze života banky / Aktuality – detail“ na své webové stránce <http://www.creditas.cz> by splňovalo znaky veřejného příslibu podle § 2884 občanského zákoníku, když „publikaci daného článku za veřejný příslib nelze považovat, protože nesplňuje náležitosti veřejného příslibu.“

Instituce ohledně rozšíření předmětu sporu sdělila, že „[v]e vyjádřeních Navrhovatel uvádí, že tu požaduje náhradu škody za čas, který řízení věnoval a tu náhradu morální újmy. Přesto, že tato Navrhovatelova sdělení byla Bance doložena jako text ve formátu PDF, který není datován, vyvozuje Banka, že Navrhovatel již nepožaduje náhradu škody spočívající v ušlém zisku/náhradu nákladů řízení, ale požaduje náhradu morální újmy ve výši 15.000,- Kč. Banka má za to, že Navrhovatelem v řízení nebyla prezentována skutečnost, jež by prokazovala samotnou existenci zásahu do osobnosti a přirozených práv Navrhovatele, natož vznik újmy či příčinnou souvislost (netvrzené a tudíž ani nevymezené újmy) s jednáním Banky, nehledě na to, že peněžní zadostiučinění je v rámci odčinění nemajetkové újmy až nejkratším prostředkem. Rovněž nelze hovořit ani o jiné nemajetkové újmě ve smyslu příslušných ustanovení občanského zákoníku, protože nejsou naplněny definiční znaky takové nemajetkové újmy, zejména má Banka za to, že Navrhovatel spor o úročení Účtu nemůže důvodně považovat „jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“

6 Jednání o smíru

Finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu.

Instituce Navrhovateli vyplatila částku 94,67 Kč, která odpovídá částce, kterou by Instituce Navrhovateli připsala na Spořicí účet, pokud by úročila peněžní prostředky na něm roční úrokovou sazbou ve výši 1,6 % ročně až do 30. 6. 2020, resp. do 15. 4. 2020, kdy došlo k zániku závazku ze Smlouvy o spořicímu účtu.

Smírné řešení sporu, pokud jde o nemajetkovou újmu ve výši 15.000 Kč, Instituce odmítla, v této části se proto smírného řešení sporu finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

7 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá o relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, aby rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil.

Předmětem sporu je posouzení nároku Navrhovatele na zaplacení úroku ve výši 0,8 % p. a z peněžních prostředků, které se nacházely na Účtu od 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020 protože Instituce ode dne 3. 4. 2020 snížila roční úrokovou sazbu na Spořicí účet z 1,6 % na 0,8 %, přestože se zavázala, že roční úrokovou sazbu ve výši 1,6 % bude poskytovat až do dne 30. 6. 2020, a na nahrazení nemajetkové újmy ve výši 15.000 Kč.

7.1 Skutková zjištění

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení ze shromážděných podkladů dovozuje, že:

- a) dne 22. 7. 2019 Navrhovatel a Instituce uzavřeli Smlouvu o spořicí účet, na základě které Instituce zřídila pro Navrhovatele Spořicí účet;
- b) přede dnem 1. 1. 2020 Instituce zveřejnila na své webové stránce www.creditas.cz Pravidla akce „Úrokové zvýhodnění spořicího účtu +“ s účinností od 1. 1. 2020 (dále jen „Pravidla akce leden 2020“);
- c) z Pravidel akce leden 2020 finanční arbitr zjistil, že
 1. podle článku 2.1 je účelem této akce „umožnit fyzickým osobám, majitelům Spořicího účtu + (dále jen Klientům), získat k základní úrokové sazbě vyhlášené v Oznámení o úrokových sazbách Banky (rozuměj Instituci) pro Spořicí účet + její navýšení o 0,5 procentního bodu bez omezení výše vkladu (dále jen „Úrokové zvýhodnění“)“;
 2. podle článku 3.1 „[ú]častníky Akce jsou všichni Klienti, kteří mají s Bankou uzavřenu Smlouvu o Spořicí účet + nebo kteří takovou smlouvu s Bankou během trvání Akce uzavřou“;
 3. podle článku 4.1 „[a]kce trvá od 1. 1. 2020 do 31. 3. 2020“;
 4. podle článku 4.2 „Banka má právo bez náhrady Akci ukončit. Předčasné ukončení Akce bude provedeno oznámením Banky o ukončení Akce uveřejněným na internetových stránkách (www.creditas.cz) a na všech pobočkách Banky a to nejpozději 10 kalendářních dní před ukončením Akce“;
- d) ode dne 1. 1. 2020 Instituce úročila peněžní prostředky na Spořicí účet úrokovou sazbou ve výši 1,6 %;
- e) Instituce na své webové stránce <http://www.creditas.cz> v sekci „Ze života banky / Aktuality – detail“ nejpozději dne 31. 1. 2020 zveřejnila sdělení datované ke dni 31. 1. 2020 s nadpisem „Sazba 1,6 % p.a. na Spořicí účet + platí až do 30. června“, následovaným zvětšeným textem „I ve 2. čtvrtletí letošního roku získáte na našem Spořicí účet + akční úrokovou sazbu ve výši 1,6 % p.a. Úrok se vztahuje na celý vklad bez omezení jeho výše, vedení účtu a příchozí i odchozí platby jsou zdarma. Získání úrokové sazby 1,6 % ročně není podmíněno využíváním jiných našich služeb.“ (dále jen „Aktualita ze dne 31. 1. 2020“);
- f) s účinností od 3. 2. 2020 Instituce zveřejnila Pravidla akce „Úrokové zvýhodnění spořicího účtu +“ (dále jen „Pravidla akce únor 2020“), kterými podle jejich článku 5.1

nahradila Pravidla akce leden 2020, když tato pravidla mají shodný obsah článků 2.1, 3.1 a 4.2, a podle článku 4.1 platí, že „[a]kce trvá od 3. 2. 2020 do 30. 6. 2020“;

- g) dne 3. 4. 2020 Instituce zveřejnila na své webové stránce <http://www.creditas.cz> Oznámení o úrokových sazbách účinné ode dne 3. 4. 2020;
- h) ode dne 3. 4. 2020 začala Instituce úročit peněžní prostředky na Spořicímu účtu úrokovou sazbou ve výši 0,8 %;
- i) zůstatek peněžních prostředků na Spořicímu účtu činil ke dni 3. 4. 2020 ve výši 411.329,02 Kč;
- j) v měsíci dubnu 2020 byla na Spořicímu účtu celková částka příchozích platebních transakcí 38.091,46 Kč a celková částka odchozích platebních transakcí 449.420,48 Kč; konečný zůstatek peněžních prostředků ke dni 15. 4. 2020 byl 0 Kč;
- k) dne 15. 4. 2020 uzavřeli Navrhovatel a Instituce dohodu o ukončení smlouvy o účtu, na základě které došlo k zániku závazkového vztahu ze Smlouvy o spořicímu účtu ke dni 15. 4. 2020;
- l) dne 13. 4. 2021 odeslala Instituce na účet Navrhovatele č. ■■■ částku 94,67 Kč.

7.2 Rozhodná právní a smluvní úprava

Rozhodnou právní úpravou jsou v tomto případě zákon o platebním styku a občanský zákoník jako obecný soukromoprávní předpis, který se použije, pokud zákon o platebním styku neobsahuje speciální úpravu.

Finanční arbitr nezjistil, že by se nedílnou součástí Smlouvy o spořicímu účtu nestaly Všeobecné obchodní podmínky Banky CREDITAS a.s. účinné od 1. 9. 2018 (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky 2018“) a Obchodní podmínky Banky CREDITAA a.s. pro spořicí účet + účinné od 22. 7. 2019 (dále jen „Obchodní podmínky pro spořicí účet“).

Instituce v tomto řízení finančnímu arbitrovi předložila i Všeobecné obchodní podmínky Banky CREDITAS a.s. účinné od 14. 9. 2019 (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky 2019“), o kterých tvrdí, že se staly nedílnou součástí Smlouvy o spořicímu účtu.

Podle § 152 odst. 1 zákona o platebním styku platí, že „[n]avrhuje-li poskytovatel uživateli změnu závazku z rámcové smlouvy, musí tak učinit na trvalém nosiči dat způsobem uvedeným v § 131 odst. 3 nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má podle návrhu změna závazku z rámcové smlouvy nabýt účinnosti. V případě platebních prostředků pro drobné platby se poskytovatel a uživatel mohou v rámcové smlouvě dohodnout, že poskytovatel není povinen navrhnout uživateli změnu závazku z rámcové smlouvy na trvalém nosiči dat způsobem uvedeným v § 131 odst. 3“, přičemž podle odst. 2 „[n]ejjedná-li se o změnu závazku z rámcové smlouvy, musí poskytovatel uživateli oznámit změnu informací uvedených v § 133 až 139 způsobem a ve lhůtě stanovené v odstavci 1. Odstavec 1 věta druhá se použije obdobně“, když podle odst. 3 „[b]ylo-li to dohodnuto, platí, že uživatel návrh na změnu závazku z rámcové smlouvy přijal, jestliže poskytovatel navrhl změnu závazku z rámcové smlouvy nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, uživatel návrh na změnu závazku z rámcové smlouvy přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, neodmítl, poskytovatel v návrhu na změnu závazku z rámcové smlouvy uživatele o tomto důsledku informoval a poskytovatel v návrhu na změnu závazku z rámcové smlouvy informoval uživatele o jeho právu vypovědět závazek z rámcové smlouvy podle odstavce 4“ a podle odst. 4 „[o]dmítne-li uživatel návrh na změnu závazku z rámcové smlouvy v případě uvedeném v odstavci 3, má právo závazek z rámcové smlouvy přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, bezúplatně a s okamžitou účinností vypovědět.“

Podle § 131 zákona o platebním styku platí, že „(1) Poskytovatel splní povinnost poskytnout informaci uživateli, jestliže sdělí uživateli informaci zachycenou na trvalém nosiči dat a informuje uživatele o existenci a dostupnosti tohoto sdělení, jestliže sdělení bylo učiněno prostřednictvím komunikačního prostředku, který uživatelé běžně nepoužívají pro komunikaci s poskytovatelem; (2) Poskytovatel splní povinnost zpřístupnit informaci uživateli, jestliže mu umožní informaci vyhledat způsobem, který není pro uživatele nepřiměřeně zatěžující; (3) Poskytovatel uživateli poskytne nebo zpřístupní informaci podle odstavců 1 a 2 určité a srozumitelně v úředním jazyce státu, v němž je platební služba nabízena, nebo v jazyce, na kterém se strany dohodnou.“

Z předložených podkladů, konkrétně z otisků z informačního systému Instituce v souborech ■■■ a ■■■, finanční arbitr zjistil, že Instituce dne 13. 7. 2019 v 18:01:42 hod. zaslala Navrhovateli ■■■, tedy na adresu, kterou si pro komunikaci s ním sjednala ve Smlouvě o spořicí účet, e-mail obsahující přílohu „Návrh změny rámcové smlouvy_ucinne_190914.pdf“, kterým splnila povinnosti podle § 152 ve spojení s § 131 zákona o platebním styku, protože návrh na změnu závazku ze Smlouvy o spořicí účet poskytla na trvalém nosiči dat nejpozději dva měsíce přede dnem, kdy měla podle návrhu změna závazku z rámcové smlouvy nabýt účinnosti a současně Navrhovatele poučila o jeho právu na odmítnutí návrhu na změnu závazku ze Smlouvy o spořicí účet přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti a na možnost bezúplatné a okamžité výpovědi závazku ze Smlouvy o spořicí účet.

Finanční arbitr tedy nedovodil, že by se Všeobecné obchodní podmínky 2019 ke dni 14. 9. 2019 nestaly nedílnou součástí Smlouvy o spořicí účet a rozhodnou smluvní úpravou jsou proto v tomto případě Smlouva o spořicí účet, Všeobecné obchodní podmínky 2019 a Obchodní podmínky pro spořicí účet.

7.3 Úročení na Spořicí účet

V čl. II. odst. 3 Smlouvy o spořicí účet si Navrhovatel a Instituce sjednali, že „[z]ůstatek na Spořicí účet bude banka úročit pohyblivou úrokovou sazbou uvedenou v aktuálně účinném Oznámení Banky o úrokových sazbách a způsobem v souladu s OP [...]“.

K tomu v Obchodních podmínkách pro spořicí účet si Navrhovatel a Instituce sjednali v člancích 2.2.1 a 2.2.2, že „[v]ýše úrokové sazby, kterou jsou úročeny Vklady na Spořicí účet +, je pohyblivá a bude vždy odpovídat výši úrokové sazby stanovené v aktuálně účinném Oznámení o úrokových sazbách.“ a že „[ú]roky jsou připisovány na Spořicí účet + a jsou úročeny stejnou úrokovou sazbou jako Vklady na Spořicí účet +. Úroky jsou připisovány měsíčně v souladu s VOP. Úročení Spořicího účtu + se řídí pravidly uvedenými ve VOP.“

Dále si Navrhovatel a Instituce ve Všeobecných obchodních podmínkách 2019 sjednali v člancích 2.5.4 a 2.5.5, že „[ú]roková sazba stanovená v Oznámení o úrokových sazbách je pohyblivá, tj. Banka ji může jednostranně měnit, bez předchozího oznámení Klientům, v závislosti na změně dvoutýdenní repo sazby (2T Repo sazba) vyhlášené ČNB. Pokud je úroková sazba uvedena přímo ve Smlouvě o účtu a ve Smlouvě o účtu není dohodnuto jinak, je úroková sazba uvedená ve Smlouvě o účtu pevná.“ a že „[p]okud za trvání Smlouvy o účtu nabude účinnosti změněné Oznámení o úrokových sazbách, bude pro určení výše úrokové sazby daného Účtu rozhodující úroková sazba stanovená pro daný Účet v takto změněném Oznámení o úrokových sazbách ode dne účinnosti takto změněného Oznámení o úrokových sazbách, pokud není v takto změněném Oznámení o úrokových sazbách stanoveno pozdější datum účinnosti změny úrokové sazby.“

Finanční arbitr však nemůže odhlédnout od Aktuality ze dne 31. 1. 2020, o které nezjistil, že by nenaplnila znaky příslibu ve smyslu § 2884 občanského zákoníku, když byla veřejná (přístupná z webové stránky Instituce), obsahovala jednoznačný závazek Instituce poskytnout odměnu, tedy úrok z peněžních prostředků na spořicí účet + („získáte na

našem Spořicí účet + akční úrokovou sazbu“), podmínky získání odměny a její výše byly určeny dostatečně určitě a srozumitelně („Sazba 1,6 % p.a. na Spořicí účet + platí až do 30. června“; „Úrok se vztahuje na celý vklad bez omezení jeho výše“) a odměnu získal uživatel platebních služeb vložení peněžních prostředků na existující či nově zřízený spořicí účet +.

Finanční arbitr proto dovozuje, že Aktualitou ze dne 31. 1. 2020 Instituce vyloučila až do dne 30. 6. 2020 jakoukoli jednostrannou změnu úrokové sazby podle Smlouvy o spořicí účet, Všeobecných obchodních podmínek 2019 a Obchodních podmínek pro spořicí účet.

7.4 Zaplacení ušlého úroku ve výši 0,8 % ročně za období od 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020

Ze shromážděných podkladů finanční arbitr zjistil, že Instituce vyplatila Navrhovateli na jeho účet č. ■ částku 94,67 Kč, a dovozuje, že tato částka představuje částku, kterou by Instituce Navrhovateli připsala na Spořicí účet, pokud by úročila peněžní prostředky na něm roční úrokovou sazbou ve výši 1,6 % od 3. 4. 2020 do 15. 4. 2020, kdy došlo k zániku závazku ze Smlouvy o spořicí účet (resp. jedná se o částku rozdílu mezi úročením roční úrokovou sazbou 0,8 % a 1,6 % za období od 3. 4. 2020 do 15. 4. 2020).

Finanční arbitr to dovozuje ze skutečnosti, že ke dni 15. 4. 2020 uzavřeli Navrhovatel a Instituce Dohodu o ukončení smlouvy o spořicí účet, na základě které došlo k zániku závazku ze Smlouvy o spořicí účet, tedy i k zániku povinnosti Instituce úročit kladný zůstatek na Spořicí účet sjednanou úrokovou sazbou.

Nelze v tomto případě přičíst k tíži Instituce, že Navrhovatel v průběhu měsíce dubna 2020 kladný zůstatek na Spořicí účet postupně snižoval a nakonec s Institucí uzavřel Dohodu o ukončení smlouvy o spořicí účet.

Pokud se Navrhovatel chtěl v řízení před finančním arbitrem domáhat úročení kladného zůstatku peněžních prostředků ode dne 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020 roční úrokovou sazbou 1,6 %, bylo namístě, aby před dnem 30. 6. 2020 neuzavíral Dohodu o ukončení smlouvy o spořicí účet a aby na Spořicí účet ponechal peněžní prostředky, jejichž úročení se domáhá.

Navrhovateli v tomto případě vzniká nárok na plnění ze strany Instituce v podobě zaplacení ušlého úroku pouze po dobu existence Spořicího účtu, resp. po dobu, kdy měl na tomto účtu kladný zůstatek peněžních prostředků.

7.5 Náhrada nemajetkové újmy Navrhovatele

Navrhovatel požaduje náhradu nemajetkové újmy ve výši 15.000 Kč, kterou odůvodňuje „[v] rámci úsudku ze zdravého rozumu, vstřícného kroku a morální újmy, která mi byla tímto způsobena, bych rád navrhl Bance Creditas uznání morální újmy ve výši 15.000 Kč“, když „[j]ako kompromis navrhuji sníženou částku, oproti původně vznesenému nároku ušlého zisku.“

Podle § 2894 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[p]ovinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody).“

Podle § 2894 odst. 2 občanského zákoníku dále platí, že „[n]ebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvlášť zákon. V takových případech se povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadostiučinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu.“

Náhradu nemajetkové újmy poskytnutím zadostiučinění lze současně přiznat pouze, pokud jsou splněny stejné podmínky jako u odpovědnosti za škodu, tedy je prokázáno porušení právní povinnosti, vznik nemajetkové újmy, existence příčinné souvislosti, neexistence okolností vylučujících odpovědnost.

Podle § 2956 občanského zákoníku pak platí, že „[v]znikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.“

Podle § 19 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[k]aždý člověk má vrozená, již samotným rozumem a citem poznatelná přirozená práva, a tudíž se považuje za osobu. Zákon stanoví jen meze uplatňování přirozených práv člověka a způsob jejich ochrany.“

Podle § 81 občanského zákoníku platí, že „(1) Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. (2) Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.“ Podle § 82 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „[č]lověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.“

Podle § 2971 občanského zákoníku současně platí, že „[o]důvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“

Instituce a Navrhovatel si smluvně povinnost Instituce odčinit nemajetkovou újmu, kterou by Instituce Navrhovateli způsobila, ve Smlouvě o spořicímu účtu výslovně nesjednali.

Občanský zákoník zvláště stanoví povinnost odčinit nemajetkovou újmu v § 2956 a násl. (jedná se o újmu na přirozených právech člověka) a v ustanovení § 2971, který se uplatní tam, kde poškozenému nevznikla újma na jeho přirozených právech vymezených příkladem v § 81 odst. 1 občanského zákoníku, ale vznikla mu újma na jiných právech; kromě toho je náhrada nemajetkové újmy v občanském zákoníku upravena také v některých speciálních případech, např. cena zvláštní obliby podle § 2969 odst. 2 občanského zákoníku, které jsou však pro vedené řízení nerelevantní.

Vznik nemajetkové újmy a příčinnou souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem nemajetkové újmy musí dokládat poškozený.

Pokud jde o způsob odčinění nemajetkové újmy, peněžitá náhrada se pro nemajetkovou újmu uplatní pouze v případě, že jiná forma zadostiučinění, například omluva nebo jiné plnění, není dostačujícím odčiněním způsobené újmy (§ 2951 občanského zákoníku).

Ohledně nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích se vyjádřil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 22. 7. 2015, sp. zn. 8 Tdo 757/2015, tom smyslu, že „[f]inanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu lze poškozenému přiznat, pokud není postačující morální zadostiučinění a neoprávněným zásahem došlo ke snížení důstojnosti fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře. Za takovou značnou míru zásahu do důstojnosti a vážnosti fyzické osoby se považuje zejména újma, kterou tato fyzická osoba vzhledem k povaze, intenzitě, opakování, trvání a šíři okruhu působení nepříznivého následku spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ve společnosti pocítuje a prožívá jako závažnou. Ač se určení výše tohoto zadostiučinění stává předmětem volného uvážení soudu, musí soud v každém jednotlivém případě vycházet z úplného skutkového stavu, a v tomto rámci se opírat o zcela konkrétní a přezkoumatelná hlediska. Rovněž se požaduje, aby šlo o takový zásah, který je objektivně způsobilý vyvolat nemajetkovou újmu a který spočívá v porušení nebo ohrožení osobnosti fyzické osoby a v její fyzické integritě. Musí se jednat o zásah neoprávněný, resp. protiprávní a musí být dána příčinná souvislost mezi oběma uvedenými předpoklady (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2003, sp. zn. 30 Cdo 2005/2003). Nepostačí proto jen subjektivní pocity poškozeného ani vyvážení zmírňování krátkodobých újem. O snížení důstojnosti

postižené fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře půjde pouze tam, kde vzhledem ke konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo, jakož i s přihlédnutím k dotčené fyzické osobě, lze spolehlivě dovodit, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku, spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ve společnosti, pociťovala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2009, sp. zn. 30 Cdo 4431/2007).“

Navrhovatel nárokem na zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 15.000 Kč nahradil svůj předchozí nárok na zaplacení ušlého zisku ve výši 36.300 Kč, a to poté, co ho finanční arbitr opakovaně vyzýval, aby nárok na zaplacení ušlého zisku v této výši řádně doložil.

Navrhovatel požadavek na zaplacení peněžitě částky požaduje, protože „[s] ohledem na čas, který jsem strávil nad celým sporem, pročítáním nekonečných argumentací a polemizací banky Creditas a následné reakce na tyto jejich zcela neopodstatněné vyjádření, které byly bez zjevné sebereflexe banky“

Podle § 18 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, platí, že „[k]aždý účastník řízení nese své náklady řízení sám, s výjimkou nákladů tlumočení podle § 13, které nese instituce.“

Finanční arbitr proto nemůže Navrhovateli přiznat náhradu „času stráveného nad celým sporem“, který vynaložil v souvislosti se zahájením a vedením řízení před finančním arbitrem

Navrhovatel nedoložil, že by jím požadovaná částka byla důvodná, protože zákon o finančním arbitrovi vyžaduje, aby se navrhovatel obrátil na instituci před zahájením řízení před finančním arbitrem s výzvou k nápravě pouze jednou.

Protože Navrhovatel nedoložil, že jím požadovaná částka nesouvisí s náklady řízení před finančním arbitrem ve smyslu § 18 zákona o finančním arbitrovi, a ani nedoložil, že by mu snížením úrokové sazby vznikla újma na jeho přirozených právech, resp. že by mu vznikla újma, kterou Navrhovatel důvodně mohl pociťovat jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit, nejsou splněné podmínky odpovědnosti Instituce za tvrzenou nemajetkovou újmu.

8 K výroku nálezu

Protože Instituce vyhověla návrhu Navrhovatele a v části řízení o zaplacení ušlého úroku ve výši 0,8 % ročně za období od 3. 4. 2020 do 30. 6. 2020 vyplatila Navrhovateli částku 94,67 Kč, tedy částku, kterou by Instituce Navrhovateli připsala na Spořicí účet, pokud by úročila peněžní prostředky na něm za období od 3. 4. 2020 do 15. 4. 2020 roční úrokovou sazbou ve výši 1,6 % ročně, došlo v této části k odpadnutí předmětu sporu a finanční arbitr řízení v této části ve výroku I. zastavil.

Finanční arbitr nezjistil, že Navrhovateli vznikla nemajetková újma ve výši 15.000 Kč, návrh Navrhovatele v této části proto musel ve výroku I. zamítnout.

Finanční arbitr je mimosoudním orgánem řešení některých spotřebitelských sporů na finančním trhu. Je povinen rozhodnout spor podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy; vždy usiluje o smírné řešení sporu. Finanční arbitr v řízení postupuje tak, aby dostatečně zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a mohl objektivně rozhodnout. Pokud se finančnímu arbitrovi nepodaří strany sporu přivést ke smíru, rozhodne finanční arbitr ve věci nálezem, kterým návrh buď zamítne, nebo navrhovateli úplně nebo zčásti vyhová. Proti nálezu může navrhovatel i instituce podat odůvodněné námitky, o kterých znovu rozhoduje finanční arbitr. Rozhodnutím o námitkách finanční arbitr nález buď potvrdí, nebo ho změní.

Rozhodnutí finančního arbitra o námitkách proti nálezů je konečné. Doručením rozhodnutí o námitkách stranám sporu nabývá jak nález, tak rozhodnutí o námitkách právní moci, stává se vykonatelným a nelze se proti němu již dále k finančnímu arbitrovi odvolat.

V případě nesouhlasu s rozhodnutím finančního arbitra o námitkách může navrhovatel i instituce do dvou měsíců od doručení rozhodnutí finančního arbitra o námitkách podat žalobu k obecnému soudu. S podáním žaloby lze požádat soud o odložení právní moci nebo vykonatelnosti rozhodnutí finančního arbitra. Účastníky soudního řízení jsou navrhovatel a instituce, nikoli finanční arbitr, a to ani jako vedlejší účastník. Pokud soud spor posoudí stejně jako finanční arbitr, žalobu zamítne jako nedůvodnou a rozhodnutí finančního arbitra zůstane nedotčeno, tedy v právní moci a vykonatelné.

Finanční arbitr rozhoduje ve věci tak, jak by rozhodoval soud, přesto může soud posoudit spor jinak a zcela nebo z části nahradit rozhodnutí finančního arbitra. Soud není vázán skutkovým stavem zjištěným finančním arbitrem, to znamená, že může na základě podané žaloby znovu provádět dokazování ke zjištění skutkového stavu věci.

Soudní řízení je ovládáno zásadou úspěchu ve věci, tj. ten účastník řízení, který měl v řízení úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení od účastníka, který spor prohrál (např. pokud by instituce podala žalobu k soudu o nahrazení rozhodnutí finančního arbitra a byla úspěšná, soud by velmi pravděpodobně navrhovateli uložil povinnost k úhradě nákladů řízení, které instituci v řízení před soudem vznikly, zejména uhrazení soudního poplatku nebo nákladů na právní zastoupení instituce).

Proti rozhodnutí soudu, ať už o nahrazení rozhodnutí finančního arbitra nebo o zamítnutí žaloby, se mohou navrhovatel i instituce odvolat, v zákonem předvídaných případech i dovolat.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výrocích tohoto nálezů.

Poučení:

Proti tomuto nálezů lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka
Instituce – datová schránka třadizi

